

Passions i descobertes

Text > ESTEVE MIRALLES

Rosa Font Massot (Sant Pere Pescador, 1957) ha emprès recentment un dels cicles de creació literària més il·luminadors d'aquesta dècada, amb dues grans entregues poètiques (*Esquerda* i *Temps el·líptic*, 2022) i, ara, amb aquesta vibrant novel·la de passions, friccions i descobertes que és *Un bosc infinit* (Proa, 2024). És un llibre important, per com —malgrat ser una història d'època— conjura les pulsions i les tensions més contemporànies: proteccions i desproteccions, encaixos i desencaixos, arrelaments i desarrelaments.

Un bosc infinit és una novel·la de personatges magnífics, plens de matisos, de cares no vistes, de profunditat moral. Són gent «senzilla» —pagesos i ramaders, amos de bars, mossos de magatzem—, però Font els fa justícia endinsant-nos en tota la complexitat psicològica i antropològica que contenen: infatuacions, suspicàcies, depressions, esqueixaments, errors de càlcul, i valenties i covardies sense èpica ni redempció mecànica, però determinants. «Han passat moltes coses entre nosaltres», afirma una dona sàvia, «i quan un fil es talla ja no es pot tornar a enganxar». Són personatges que viuen: arrisequen, exploren —conscients— els seus límits. I guanyen comprensió: «Em pensava que es podia viure sen-

se estimar, que es podia viure només amb l'odi que flueix dels porus de la pell (...). Però viure en l'odi era com estimar-se en un cingle sense deixar cap rastre, cap record».

No apunto res del riquíssim material argumental del llibre. Amb tot, vull subratllar-ne la força narrativa. D'entrada, la potència de l'arrencada, amb un primer capítol subjugador. Després, la gran troballa del llibre: la mirada cànida i terrible del narrador principal, en Martí, un nen ferit —de cos i d'ànima— amb qui descobrim un món rural reconeixible i alhora inèdit, i amb qui assistim a una maduració desarboradora, en què tot allò que és matèric esdevé viscudament simbòlic, identificador, concretíssim i universal. I, al costat d'aquest relat d'expulsió de la infància (espai paradoxal de violència i d'afecte), assistim sense assistir-hi —magistralment— a una segona trama, que es farà present amb tota la contundència d'una trama principal. I finalment: un últim acte —aquella família de mas es trasllada a un pis de ciutat— que, mantenint la plena continuïtat del conjunt, ens transporta a una novel·la nova, inesperada, molt trasbalsadora, molt il·luminadora.

I tot això, paràgraf brillant a paràgraf brillant, llegit amb un constant

permeten a Planas dibuixar un microcosmos que retrata de forma polièdrica i coral aquest fictici Banyons dels Múrids, que té moltes coses en comú amb el Blanes real. N'hi ha prou amb esmentar que hi viu un escriptor xilè de renom i que hi ha una plaça de la Gent Gran. Coincidències massa explícites per afirmar que són fruit de la casualitat. Sense oblidar tampoc que l'autor d'aquest peculiar *Magawa* hi és nat.

Homenatge o font d'inspiració? Sens dubte, la resposta d'aquesta pregunta és una de les nombroses incògnites que amaga l'obra de Planas, que ja només amb el títol ens desperta la curiositat.

Magawa, un mot desconegut, de sonoritat poc usual en la nostra llengua, que porta la rúbrica d'una imatge desassossegant. Aquesta rata encanonada que, com ja és costum de l'editorial LlunydelRamats, ens captiva pel seu caràcter insòlit i ambigu. Una imatge que planteja un joc de significats ocults que tan sols és possible de desxifrar per mitjà de la lectura d'aquesta novel·la vibrant i barroca. Endinseu-vos-hi i descobrireu qui s'amaga darrere aquesta exòtica *Magawa*, una novel·la que, com diu el cambrer del Bar Aurelio, revela que «la fina línia divisòria entre un heroi i una vulgar persona corrent és indes- triable».

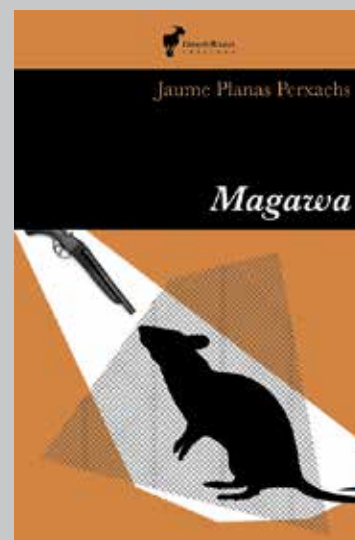

FONT MASSOT, ROSA.

Un bosc infinit.

Barcelona: Proa, 2024. 172 p.

plaer lector. El domini estilístic del ritme de la prosa que té Font (modulació respirada, imatges ben definides, pols narratiu destre) és un dels valors del llibre: una llengua de ple equilibri entre lirisme i col·loquialitat, entre ratificació de la natura i constatació del pes de la imaginació. I sempre al servei de la credibilitat del relat i de cada personatge, com aquest Martí —gran troballa— que ens agafa de la mà: «Ara entra al pis. M'afanyo a amagar-me rere la porta de l'habitació. Acluco els ulls i em tapo les orelles. El pols se m'accelera. Ja s'acosta. Els rajols del pis ballen i el so esquerdat es confon amb el repicar dels batecs del cor».

PLANAS, JAUME. ***Magawa.***

La Bisbal d'Empordà:

LlunydelRamats, 2024. 286 p.